

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Перодплата у Львові в агенції днюванія пасажа Галекава ч. 9 і в ц. к. Староствах та провінції:
на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-70
місячно „ — 40
Поодинокое часло 2 с.
З почтовою пере-силкою:
на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно „ — 90
Поодинокое часло 6 с.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і св. хат. св'ят) о 5-ій годині по полудні
Редакция і Адміністрация: у Львові Чарнопного ч. 12.
Письма приймають ся лиш франковані.
Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтовою.
Генлямацїи невяпоча-таки жадєт від оплати почтовою!

Вісти політичні.

(Цісарський декрет. — Заява правительства про ситуацію).

Цісарський декрет розв'язуючий палату послів австрійської ради державної датований дня 7 вересня с. р. звучить дословно: „Ми Франц Йозеф I., з благи Бога Цісар Австрії, король Угорщини, Чехії, Далматії, Хорватії, Славонії, Галіччини, Володимирії і Іллірії і т. д. оповіщуємо: Артикул I. Палата послів Ради державної розв'язана. — Артикул II. Загальні вибори до парламенту мають бути безпроволочно розписані і переведені“. Декрет підписаний Цісарем і всіми міністрами.

В неурядовій часті Wiener Ztg. появил ся в суботу разом з оповіщенням про розв'язанє парламенту такий комунікат правительства о ситуації: Від 3 літ державна господарка стра-тила норму і контролю. Головна часть правительственних предложевь а іменно широкої економічної програми, котру предложено раді державній минушої зими, не полагоджена. Кожда хоч би найпильніша і найбільше потрібна реформа мусить застригти, всі бажаня населеня, що відносять ся до піднесеня загально-ного добробиту і власної податкової сили, бажаня, котрих сповнення тим більше потрібне, що потреби так само держави як і країв і гро-мад безпереривно ростуть — все те мусить уступити перед одною одинокою і цілком до держави не відносячою ся справою. Великі здобутки в сьвітотім промислі припали в участі иншим державам; Австрія і всі народи одержали тільки малу частину, котру здобули під-

приємливий дух і похвальна відвага одиниць, при чім одиниці мусїли ще бути поперті спе-циально користяними обставинами.

„Впрочім всі сили спараліжовано, бо за-конодавство не могло ними опікувати ся а адміністрация не могла дати їм відповідних средств. Найбільше терплять на тім невідві-чальнім занедбаню найслабші, т. в. селяни, ремісники і робітники.

„Такий стан дальше тревати не може, в ко-трім держава і всі наледова мусять дивити ся на цілковитий упадок своїх інтересів, котрих упо-сліджене вже доси відчували досить тяжко. Щирі заходи правительства, аби помочию у всіх областях пустити в забуте сумні відноси-ни послідних часів, лишили ся без резуль-тату.

„Его консеквентно виявлювана політична і національна безсторонність, всі его пайдаль-ше ідучі змаганя не були в силі привернути законодатної праці, приписаної репрезентам народу основними законами, і розв'язанє пала-ти послів стало ся немивнучою konieczністю.

„Правительство поручає виборцям, аби при виборах, що мають безпроволочно насту-пити, взяли енергічно під розвагу свої еконо-мічні інтереси. В той спосіб они прислужать ся скріпленю держави і зміцнять успішно его спосібність попіраня населеня на дорозі все-сторонного розвою.

Правительство розв'язуючи палату послів, котра не віддавала ся ніякій позитивній пра-ці, числило ся з тою конституційною засадою, що чим поважніше уформують ся відносини, тим більший буде обовязок виборців уявити собі значенє їх голосів, там, де нова репрезен-тация має уформувати ся відповідно до своєї будучої діяльності. Виборці рішать, чи неопі-

нене добро, яке лежить в тяглости діланя сеї законодатної інституції, має стратити всю свою вартість для того лише, що она все на ново не хоче успішно ділати“.

З КАНАДИ.

О. Ярослав Бачинський з Кошилівців за-ліщицького повіта оповіщує лист свого парохія-нина Михайла Фурдяевича, що разом з другим кошиловецьким господарем Яковом Польовим виїхав минушого року в марті до Канади і осів в Егельберт в Манітобі. Про їх еміграцію пише о. Бачинський отсе: Яків Польовий був майже найзаможнішим і найінтелігентнішим гасдою в цілїм селі. Молодий (38 літ) тверезий працьовитий, письменний, член „Просьвіти“, мав 10 моргів доброго поля, красну хату і всі господарські будинки в добрім стані. Коло поля робив добре, тож оно добре ему родило, і був все у него хліб на хліб і крейцар на крейцар. Найстаршого сина відвіз на науку дяківства до дяка Бачинського в Городенці. (Про того Бачинського писали емігранти вже тамтого ро-ку. Він багато людей постигав до Канади і пообманював. — Red.) Стали люди з Городен-ки їхати до Канади; поїхав і той дяк. Звідти став слаги листи до Польового і представив ему Канаду в таких рожевих барвах, що той рішив ся туди іти та ще намовив свого сусіда Михайла Фурдяевича. Той був уже біднійший, мав хату, 2 моргя поля, садок, огородець, па-сіку, але при тім досить заробляв крапаєтвом. Польовий зібрав коло 3000 зр., Фурдяевич ко-ло 800 зр.

ТА В ПЛАЩІ ВІД ДОЩУ.

(З іспанського — Емілія Санжес Пастора.)

— Зле говорити о людях — кавала зви-чайно Донна Томаза — то може грїх, але для мене нема нічого приємнішого в житю.

Донна Томаза була женою судії з Арі-олі. Вей тиснули ся до неї на вечерниці і ста-рали ся розмавляти з нею. Хто хотів пізнати більшї і менші хиби всіх мешканців міста, по-требував лиш чверть години з довною Тома-зою поговорити. Она була богата на слова, оборотна в явиці і мала злі наміри; часто єї слова викликували ріки сльоз. Але она тим мало журила ся, бо як казала, нічого не ви-думувала, лише повтаряла то що чула від инших. Говорила заедно: „Нехай люди не ро-блять нічого злого, то ніхто не буде о них говорити.

Народні пословиці: „Нема диму без огня“, „Хто робить добре, не потребує нікого боятися“, і инші подібні вислови, які собі сама тво-рила, були у неї св'ятими заповідями.

Одного разу приїхав до місточка в вой-скових справах один молодий офіцар. Крім своїх службових орудок мав від вітця поруче-нє відвідати его приятеля, судию. Як добрий і послушний син вчинив волю вітця, але за-

став лиш довну Томазу саму дома. Судия з дочкою Люїзою вийшли на прохід.

Донна Томаза скористала з нагоди, аби подати прїбку свого дару вимови і обхворю-вала всіх своїх знакомих в Мадриді по черзі.

Коли офіцар вже мав працювати ся, сказа-ла донна Томаза, що аж трясла ся, аби пого-ворити о місцевих відносинах:

— Як довше задержите ся в нашім місті, то побачите, які туг хороші дівчата.

— На жаль не буду мати нагоди — від-повів офіцар. — Нині о 8-ій вечером від'їзджу назад і імовірно ніколи більше сюди не верну.

— Але ми маємо дуже хороші дівчата — говорила донна Томаза дальше.

— О тім мав я вже нагоду пересвідчатися нині рано на залізничім двірци, де бачив чотири, чи пять дуже красних панночок. Осо-бливо одна з них, в елегантнім плащі від до-щу... бо лив дощ... правдиве ангельське лице.

Тепер донна Томаза щаслива. То могла бути лиш дочка антикаря, бо она була майже одинока в місті, що носила плащ від дощу.

— То приятелька моєї дочки — шепнула донна Томаза до поручника значучо — але я конче мушу постарати ся, аби тій приязни зробити як найскорше конець. Власне та в пла-щі їздить дуже часто до Мадрида і поводить ся там так... Але я не хочу вас тим задержу-вати, бо як би хотїла о тім оповідати, то не будоби кінця...

Офіцар, котрого ціла справа нічого не об-

ходила, перервав розмову і побрацав ся, ви-скажуючи свій жаль, що не буде міг бачити перед своїм від'їздом пана судию.

Коли судия вернув з проходу, жалував дуже, що не був дома і не бачив ся в сяном свого дорогого приятеля, але ще більше було жаль Люїзі, бо в місточку лиш дуже рідко по-казував ся хто з Мадрида, а ще рідше можна було бачити офіцара.

Коли вечером явив ся офіцар на двірци і ждав на приїзд поїзду, приступив до него начальник стації, дуже вічливий чоловік і сказав:

— Тепер дворець не виглядає так весело, як нині рано. О тій порі не приходять сюди молоді панни.

— Ага, нині рано були тут хороші дів-чата — відповів офіцар, аби лиш щось сказа-ти — особливо та в плащі від дощу.

— А... то найкрасша дівчина в цілїм мі-сті! — скрикнув урядник одушевлений.

— Шкода лиш, що она як приїде до Мадрида веде таке легке житє — замітив офі-цар таким рішучим голосом, номов би був пев-ний того що говорить.

Начальник стації витріщив очи і хотів щось відповісти, але свист над'їзжаючої льо-комотиви перебив ему і він мусів спішити до своєї служби.

Минув місяць від побуту молодого офіца-ра в місті, коли донна Томаза замітила, що па-ні в місточку починають уникати єї товариства.

— Історія скрипки. Та й скрипка могла би иноді щось розповісти, коли би була жива. Через скрипку правдиву „Страдваріюку“ (роботи Страдваріуса) зійшов зі сьвіта ню-йоркський музик, професор Ботт а фабрикант інструментів Флехтер мало що не пішов невинно на рік до криміналу. Річ була така. Пять літ тому назад передав Ботт своєму приятелеви Флехтерови скрипку вартости 5000 доларів (25.000 К.), щоба він продав її сьвітакови Ніколініому, мужеви звістної славної співачки Патті. Той не хотів тільки заплатити і інтерес робячи ся. Скрипку відославо знову професорови Ботті. Але в кілька місяців оісля написав Ніколіні з Лондону, що вже заплатити жадану суму, отже нехай ему Ботт пришле скрипку. Ботт заглядає до скрипки а там замість Страдваріуса єсть проста скрипка без вартости. Підозріне впало на Флехтера і він заізвав его; Флехтера арештовано і по кількох місяцях слідчого арешту засуджено его на рік криміналу. Флехтер рекуррував до всіх інстанцій і тепер справа его знаходила ся в найвишнім трибуналі. Тимчасом Ботт так згряз ся тою страстю, що помер. Перед кількома днями явив ся Флехтер у прокуратора і доніс, що знайшов спорну скрипку у якоїсь пані Спріагер. Ова зізнала до протоколу, що єї син куєдив ту скрипку у якогось музика, що вбив був в біду, за 30 доларів. Здав ся отже, що Флехтерови може удасть ся уйти кари; але при сій нагоді суд собі пригадав, що у Флехтера пропала була перед десяти роками також цінна скрипка артистки Мод Понель. Флехтера засуджено тогди на заплату відшкодованя.

— Нові статуты пенсійні і провізійні для персоналу австрійських залізниць державних. За згодою міністерства скарбу видадо міністерство залізниць для функціонерів ц. к. австр. залізниць держ. і їх родин нові змінені статуты пенсійні і провізійні з многими цінними уліпшеннями в користь персоналу.

Важніші зміни нових статутів, котрі увійшли в життя в днє 1 вересня с. р. представляють ся слідуєчо:

1) Для членів фонду пенсійного і провізійного, котрі в наслідок слабости або тілесного ушкодження стали ся нездібними до служби, скорочено час потрібний до позисканя права на пенсію або провізію з 10 на 5 літ. Для вдов і сиріт по членах тих фондів застережено ті самі користи.

2) Признана емеритури, в висоті припадкучій за 10-літнє належанє до фонду, тим

моїх мадрідських знакомих... а відтак, тепер пригадаю собі, згадав він о дочці аптикаря, котру він бачив на дворці як лиш приїхав, і котра ему дуже сподобала ся... Я тому его одушевденю зробила скоро конець, бо сказала ему, що люди о ній говорять.

— Звідкиж він міг знати дочку аптикаря, коли лише що приїхав і був тут цілком чужий? — питає судія, починаючи причувати щось злого.

— Вп єї вправді не знав, але говорив о дівчині в плащі від дощу, а що майже лиш она одна такий плащ носила...

— Нещастна! — скрикнув судія. — Бог покарав тебе за твій злий язик.

— Як?... Я не розумію...

— То послухай!... Коли Люїза виїшла зі мною з дому, мала на собі нову одежу, що дістала на уродини. По дорозі стрігли ми кілька єї приятельок, між ними і дочку аптикаря, до котрих Люїза прилучила ся і пішла з ними на дворець, між тим як я пішов за моїми орудкамж. Нараз пустив ся сильний дощ і Анїта позичила Люїзі свого плаща... Отже ти оклететала власну дитину і може на віки зробила єї нещасливою!

Судія попросив о перенесенє до иншого повіта, але який спровадив ся на нове місце, дійшли вже й там сплетні о нїм.

Донна Томава вже не говорить, бо слюви не дозволяють. Відна Люїза живе сама одна і дармо старає ся згадати, чому всі єї уникають і в відразоу від неї відвертають ся.

функціонерам, котрі в службі в наслідок якого випадку стали ся нездібними до праці, не залежить від жадної иншої винятки, як тільки від сеї, щоба яко члени належали до фонду пенсійного або провізійного найменше один день. Те саме примінює ся до вдов і сиріт по тих членах фонду, котрі улягли випадкови.

3) В нормальний вимір пенсії або провізії, признаної на підставі постанов під 1) і 2), не вчисляє ся жадних рент від випадків.

4) Для будників, котрі по 31 серпня 1900 перейдуть в стан спочинку і побирали річну платню, підвишено мінімум пенсії вглядно провізії з 300 на 400 корон. Таке саме мінімуму заосмотреня одержакь вдови по таких будниках.

5) Невплачених вкладок до фонду через помершого члена не потручає ся з пенсії, провізії, з датків на вихованє, відправи, кватерного або посмертного, яке має ся виплатити вдови по нїм або дітям.

6) Зносить ся цілком дотеперішнє обмеженє, що вдова тільки тогди має право до провізії, наколи супружество трвало найменше 3 літа в часі чинної служби мужа.

7) Дотеперішню постанову, що вдова по члені, котрий при заключеню супружества мав понад 50 вглядно 55 літ, не має права до заосмотреня, наколи була більше ніж о 15 літ молодшою від помершого мужа, — змінено в користь вдов.

8) Принятє до фонду пенсійного або провізійного розширено до 55 року життя.

Вкінці усунено новими статутами дотеперішнє нерівноізне трактованє функціонерів належачих до фонду пенсійного і провізійного через те, що статуты обох фондів зрівнано так, що 43108 членів належачих з кінцем грудня 1899 до фонду провізійного, поміж котрими було 12.344 робітників денних, буде ся трактовати під вглядом заосмотреня на старість і емеритури після тих самих правил.

З цілю отже слушностю повинен персонал ц. к. австр. залізниць держ. повятати радієтно і вдячно виданє зміненых статутів, котрі дають новий доказ усильної старанности заряду о своїх функціонерів.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 10 вересня. С. В. Цісар був нині рано о годвині 9-ій на заупокійнім богослуженю в нагоди 2-гих роковин смерти бл. п. Цісареві Сисавети, а відтак о годвині 11-ій перед полуднем виїхав окреим поїздом до Галичини.

Амстердам 10 вересня. Голандска королева Віягельміна одержала листи від анархістів з погрозами. Скріплено палатну сторожу.

Лондон 10 вересня. Як доносить бюро Райтера, получив ся Девет з командантом Тероном коло Йоганнесбурга. Разом мають они 1800 людей і обсадили гори на полудне від міста. Англіїці в значній силі вирушили против них. Кажуть, що Девет не має з собою армат.

Надіслано.

Ц. к. упр. галиц. акц. Банк гіпотечний у Львові
приймає від дня 1-го жовтня 1889 почавши
Вкладки на Касові Асигнати
4-процентові, платні в 30 днів по виповідженю
4½-процентові, платні в 60 днів по виповідженю
як також

Вкладки на рахунок біжучий
для котрих на жаданє видає
Книжочки чекові.

Львів, дня 30 вересня 1899.

Рух поїздів залізничних

важний від 1-го мая 1900, після середно-европ. год

посп. особ.		3 і Львова	
відходить		День	
	6:25	До	Лавочного, Мункача, Борислава
	6:30	"	Підволочиск, Одеси, Ковови
	6:35	"	Іцкан, Букарешту, Радівців
	6:30	"	Підволочиск в Підзамча
8:30	8:40	"	Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	9:00	"	" Відня, Хирова, Стружа
	9:05	"	Скольного, Лавочного від 1/4 до 15/9.
	9:15	"	Янова
	9:25	"	Підволочиск в гол. дворці
	9:35	"	Іцкан, Сопова, Бергомету
	9:53	"	Підволочиск в Підзамча
	10:20	"	Бедаця, Рави, Любачева
	11:25	"	Янова від 1/7 до 15/9 в неділі і свята
1:55	2:08	"	Підволочиск в гол. дворці
	2:15	"	" Підзамча
2:45	2:55	"	Брухович від 7/5 до 10/9 в неділі і свята
	3:05	"	Іцкан, Гусятина, Керешмеве
	3:15	"	Кракова, Відня, Хабіаки
	3:20	"	Стрия, Скольного лиш від 1/5 до 80/9.
	3:26	"	Янова від 1/6 до 15/9.
	3:30	"	Зимноводи від 13/5 до 16/9.
	3:30	"	Брухович " " "
	3:30	"	Ярослава " " "
приходить		Ніч	
12:50	2:30	До	Кракова, Відня, Берліна
	4:10	"	Іцкан, Констанції, Букарешту
	7:48	"	Кракова, Хирова, Коросна
	6:10	"	Брухович від 7/5 до 10/9.
	6:30	"	Іцкан, Радовець, Кімполонга
	6:30	"	Кракова, Відня, Берна, Варшави
	6:13	"	а Орлова від 15/6 до 15/9.
	6:50	"	Янова від 1/5 до 15/9 в будні дні
	7:25	"	Лавочного Мункача, Хирова
	7:10	"	Сокаля, Рави рускої
	7:33	"	Тернополя в гол. дворці
	9:12	"	" Підзамча
	10:40	"	Янова від 1/5 до 15/9 в неділі і свята
	10:50	"	Іцкан, Гусятина, Радовець
	11:00	"	Кракова, Відня, Івонича
	11:23	"	Підволочиск, Бродів в гол. дворці
	11:23	"	" Грамалова в Підзамча

посп. особ.		До Львова	
приходить		День	
	6:10	З	Кракова
	6:20	"	Черновець, Іцкан, Станиславова
	6:46	"	Брухович від 7/5 до 10/9.
	7:10	"	Зимноводи " " "
	7:45	"	Янова (головний дворець)
	8:05	"	Лавочного "
	8:00	"	Тернополя на Підзамче
	7:40	"	" гол. дворець
	8:15	"	Сокаля, Рави рускої
	8:50	"	Кракова, Відня, Орлова
	11:45	"	Ярослава, Любачева
	11:55	"	Іцкан, Черновець, Станиславова
	12:55	"	Янова на гол. дворець
1:35	1:15	"	Кракова, Відня
	1:45	"	Скольного, Хирова, а в Лавочного від 1/4 до 15/9.
	2:20	"	Іцкан, Станиславова
	2:35	"	Підволочиск на Підзамче
	5:15	"	" гол. дворець
	5:40	"	" Підзамче
	6:00	"	" гол. дворець
	5:45	"	Сокаля
	5:55	"	Кракова
	5:55	"	Чернівців
приходить		Ніч	
12:20	2:31	З	Скольного, Калуша, Борислава
	3:12	"	Черновець, Букарешту
	3:35	"	Кракова, Відня, Орлова
	6:20	"	Підволочиск на Підзамче
	9:23	"	" гол. дворець
	7:24	"	Іцкан, Підвисокого, Ковови
	8:50	"	Янова від 1/5 до 81/5 і від 14/9 до 80/9 що дні, а від 1/6 до 15/9 в неділю і свята
	8:40	"	Брухович від 7/5 до 80/9 і від 16/9 до 10/9.
	8:28	"	Брухович від 1/7 до 15/9 що день
	9:45	"	Кракова, Відня, Любачева
	10:00	"	Янова від 1/6 до 15/9.
	10:12	"	Кракова, Відня, Пешту, Сяножа
	10:30	"	Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10:15	"	Підволочиск, Бродів, Коичинець
	10:15	"	" на гол. дворець
	10:15	"	Лавочного, Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-о години вечером до 5-ої години 59 минут рано. Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних пра ул. Красицьких ч. 5

За редакцією відповідає: Адам Креховецький.

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

Б Е З П Л А Т Н О

4 томи повісти

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Ованес Огана“ — К. Ляковського „Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“

за кождей чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицькі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році історизана буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, а задержанем і на будуче дотеперішного огрудництва в спеціальних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і **GOSPODARSTWO DOMOWE,**

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщины, зацвнює їй практичну користь стверженої вартости.

Обітниця богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначають ся більше менше всі проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Там менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публіка відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакції цінну зохоту до постійности на обібраній дорозі.

Одиноксю обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одноким зобовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописню а читателями, а подяючи їм інформації з проявів дійсного життя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу приймаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личный інтерес.

То все, що вільно нам нині сказати о душі і напрямі нашої праці на будуче.

Не спускаючи з уваги печального і безпереривного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділі белетристики приготували для „TYGODNIKA MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм зацвнені праці: *Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицкого, Володислава Ст. Рей монта, Севера (Ігн. Маційовского), Володислава Умимського і многих інших.*

В відділі поезії звістні читателям пера: *Казимира Глиньского, Миріяма, Лянго, Ор-Ота і інших,* обіцяли нам свої твори на слідующий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:

Севера
повість п. з.:

І по многих днях. — І по многих літах....

Легенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Шіврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичині з поштовою пересилкою:	
Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Шіврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передилату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Агенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всі книгарні і коптори пишєм.